

دارالفتون

ادبیات و فلسفہ و اجتماعیات و تاریخ و جغرافیہ و ادبیات

فلسفہ ، اجتماعیات ، تاریخ ، جغرافیہ ، ادبیات

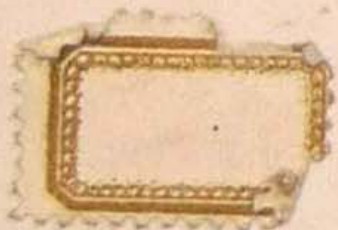
ایکی آبدہ بر نشر اول نور

مندرجات :

- شرقی توکیو (تورك) خاقانلغندہ فترت دورہ سی [م . شمس الدین]
- لحد اسکندر [وحید]
- تورك السنہ و تاریخہ دائرہ بعض یکی آلمان نشریاتی [دوكتور كبره]
- ادبیات صوفیہ [حسین دانش]
- تربیہ نك علم کبی تدقیقہ مدخل [اسماعیل حقی]

ترجمہ فسی

- اجتماعیاتہ و علوم اجتماعیہ دہ اصول [أمیل دورقہایم] [نجم الدین صادق]
- تاریخہ اصول [غابریل مونو] [کاظم شناسی]

استانبول — مطبعہ عامرہ

۱۳۳۲ — ۱۳۳۴

تربیه نك علم کبی تدقیقه مدخل

تربیه نك تعریفی
نور؟

تربیه نك علم کبی تدقیقی ، یاخود بر « علم تربیه » نك تأسیسی ممکن می در؟ . بونی آراشدیرمازدن اول ، بر علمه موضوع اولاجق تربیه نك نه اولدیغنی تعیین ایتک لازم کلیبور . شو حالده تربیه نه در؟ . . تربیه نك علم کبی تدقیقی بحثی یکی اولسا بیله ، تربیه نك صنعت و تنقید شکلنده تدقیقی اسکی در : اُك ابتدائی وحشتدن اُك متکامل مدنیه قادار ، هر جمعیتده بر تربیه یا شامش در . دیگر جهتدن ، متفکر مدنیتلرک فلسفه لرنده تربیه نك غایه سی آراشدیریش و تربیه لرک تنقیدی یاپیلمش در . یونانیلردن بری کلن علم و تفکر عصر لرنده تربیه نك مختلف تعریفلرینی کورمک ممکن در . شیمدی بوتعریفلردن بعضیلرینی منحصر آ دلالترلی و بر علمه موضوع اولوب اولامایاجق لری اعتباریله تدقیق ایدیورم : افلاطونجه ای بر تربیه « وجوده و روحه مستعد اولدیغنی بوتون مکملیتی افراطونک تعریفی و یرن شی در . » افلاطون بو تعریفیله تربیه نك نه اولدیغنی سویله مه یور ، بلکه ای تربیه نك غایه سی نه اولاجغنی کویسته ریور . بوغایه ده غایه اولارق مبهم در : « مکملیت » نه دیمک در؟! . مکملیت « اعضاده ، وجودده تمامیت » کبی بر معناده آ کلاشیلسه بیله ، روحده مکملیتک ، خصوصیه روحک مستعد اولدیغنی مکملیتک معناسی نه اولاجق در؟! . افلاطونک تعریفنده کی مکملیت کله سی کافی درجه ده ایضاح ایدیلسه بیله ، بوتعریف ، علمه موضوع تشکیل ایده جک بر تربیه تعریفی اولق اعتباریله ناقص در . چونکه انسانی مستعد اولدیغنی تکمله ایصال ایدن شی بر تربیه ایسه ، انسانی مستعد اولدیغنی تکمله ایصال ایده مه ین برشی ده - ولو ناقص اولسون - بر تربیه در . حقیقت و طبیعت کویسته ریورکه : تربیه ؛ ای ، کوتو ، مکمل ، ناقص ، هر جمعیتده وارد ، وغایه سی مطلقا تکمل یاخود ترقی دکل در ...

آلمانیالی شتاینه کوره تربیه « ملکاتک مساوی و آهنکدار صورتده تکاملی در . » آلمان فیلسوفی تربیه یی ، ملکاتک برو آهنکلی حیاتنده ، تکاملنده بولویور . شتاینه کوره ملکات آراسنده کی آهنک و مساواتی بوزان هرشی تربیه اولماق لازم کلیر ، یاخود ای تربیه بودکل در . شو تقدیرجه شتاین تربیه یی عضوی

وروحی بر قیمتله تقید ایدیور دیمك در . حقیقت حالده شتاینك تعریفی علمی بر تعریف ماهیتنی حائز می در؟ .. الك بسیط تدقیقربیلله کوسته ریور که شیمدی به قادار هیچ بر جمعیتك، هیچ بر مدنیتك تربیه سی بو صنعت قانونتی تطیقه تمامیله موفق اولامامش در . چونکه بالذات تربیه ، ملکاتك مساوات و آهنگی اوزرینه دکل ، بالعکس بو ملکاتك آهنگسزلیکی و مساواتسزلیکی اوزرینه مستند در! .. تربیه اساساً « جانلی موجودك محیطنه اویماسنه بر آلت ، اولدیغندن دنیاده محیطلر یعنی « خصوصی یاشامه شرطلری » وار اولدیغی آندن اعتباراً بو آهنگسزلك ، بو مساواتسزلوقده وار اولمش در! .. دینیه بیلیر که هر هانگی بر مجموع یا خود جمعیت داخلنده فردك یاشاماسی بیله بونکه ، بو آهنگسزلك و مساواتسزلوق له مقید در . خلاصه ، شتاینك تعریفی ، واقعاته و ممکناته مطابق دکل در ...

ژان ژاق روسو تربیه یی « طبیعت کوره آدام یتشدیرمك » دیه تعریف ایدیور . روسوده دیکر لری کبی تربیه نك تعریفی پاجق یرده ، تربیه ایچین یکی بر ایده آل قویمش در . روسونك ، تربیه یی یکی بر ایده آله باغلايان بو تعریفی ، اوله تربیه نك حقیقت و طبیعتنه موافق می در ؟ .. بر کره انسانلر چو قوکلرینی دائماً طبیعت کوره یتشدیرمه یورلر ، طبیعتك غیر یسی اولان بر جمعیتده حاضر لایورلر . « طبیعت کوره آدام یتشدیرمك » تربیه نك مستقل و مطلق بر غایه سی اولایمیر می ؟ .. روسونك تربیه تعریفی بو نقطه دهده چوریور . تربیه عینی زمانده بر جمعیت ایچین اولدیغندن تربیه نك غایه سنی بو جمعیتك غایه سنده آرامق دوغرو اولور . بر جمعیتك عهد و قوانینی خصوصیه شعوری ، مدنیتی آرتدقجه بو جمعیت غیر طبیعیه شیور . روسونك تصور ایتدیکی کبی بر امیل ، بو موهوم آدام ، جمعیت حیاتنده بر محکوم در ! .. بونکه برابر ، روسو کتابنده « طبیعت Nature » کلمه سنی مهم براقیور . تعریفك بو تنقیدی « طبیعت » کلمه سندن دنیا ، کائنات و قوانینی آ کلاشیلدیغنه کوره در . فی الواقع روسو اثرینك بعض یرلرنده « طبیعت ، دن انسانك خلقتنی ، استعدادینی قصد ایدیور ، بو اعتبار ایله طبیعت کوره بر تربیه آ کلا یور . روسونك تربیه یی بو معناده تعریفی بنجه قیمتلی بر ایده آل اثبات ایتمز . چونکه دنیاده ، الك کوتوسی ده داخل اولدیغی حالده ، طبیعت ، یعنی استعداد ، مغایر و یر یله جك بر تربیه یو قدر ! .. تربیه ایسته رایسته مز طبیعته مطابق در . طبیعت یعنی انسانك یارادیلشینه موافق اولمایان بر تربیه تصور بیله ایدیله مز ، چونکه مغایر اولسه ، بر تربیه اولماز ! ..

ژان ژاق روسونك

تعریفی

تربیه نك بو تعریفلرنده موضوع اولان عنصر، تربیه نك نه اولدیغی دكل،
 فقط نه اولماسی لازم كله جکی در . یعنی بو تعریفلر تربیه یی اولدیغی کبی
 مشترک صفتی کوستر مه یورلر، اولماسی لازم کلدیکی کبی ایسته یورلر. ایسته بو ایده آله وارمق
 ایچین بعضیسی تربیه یی مکملیتده، بعضیسی ملکه لرك آهنگ و موازنه سنده، بعضیسی ده طبیعته
 اویمق غایه سنده آرایور!.. تربیه یی تعریف ایدنلر ایده آلرینه وارمق ایچین بعضا زمانلرنده کی
 تربیه نك کندیلرینه نوره یا ککش اولان هدفی ده کیشدیر یورلر، بعضا ده تربیه ایچین
 یکی بر هدفک یوللرینی کوسته ریورلر... فقط تعریفلرینی دایما بر سعادت، بر تکمله،
 یا خود بر سحت و اخلاقه... خلاصه، ایده آله ربط ایده رك غیر مسعود، غیر متکمل، موجود
 اولان هر تربیه یی موضوعلرندن دیشاری آتیورلر!.. بو تعریفلر، طاشیدق لری ایده آللرک
 زمان و مکان ایله معتبر اولان قیمتی نسبتنده ایی یا خود کوتو تعریفلردر . تربیه یی تعدیل
 و اصلاح ایتمک ایسته یین مربیلر و ملتلر نظرنده بو تعریفلرک بر قیمت و اهمیت ایلابیلر سه ده
 بونلرک هیچ بری « تربیه » دینیلن، ایی کوتو، مترقی، متدنی... هر جمعیت و مدنیتده
 وار اولان، و هر حقیقت و طبیعت کبی کندی ضرورتلرینه، قانونلرینه تابع بولونان بر شیئی،
 بر موضوعی قاورایاماز . خلاصه، بو تعریفلر مربیلک دن عبارت بر صنعتک ایده آلی
 اولابیلر سه ده، علم دن عبارت بر بحثک موضوعنی تشکیل ایده مز . او حلاله علمه موضوع
 اولاجق تربیه ایچین زمان و مکان ایله ده کیشمز، طبیعت و حقیقت کبی ثابت بر تعریف
 آراشدیرمق لازم کلیور. شیمدی تربیه نك بعضی علمی تعریفلرینی تدقیق ایدیورم:

فرانسه لی موسیو دوغا بر اثرنده [*] تربیه یی « معین بر پلان و مبادیسنه
 دوغانک تعریفی توفیقاً ابونک یا خود معلملرک چوجوغه ویردک لری استقامت... »
 دییه تعریف ایدیور . دوغانک تعریفی اولکیلر کبی بر ایده آل، اییلک، مکمللک کبی
 بر قید طاشیایور . دوغا تربیه یی بر فعل، بر حادثه اولارق عمومی و علمی صورتده تعریف
 ایدیور . بو تعریفک شمول و حدودی آیریجه شایان دقت در : دوغا هر استقامتی تربیه
 صایمایور، یالکز ابون و معلملر طرفدن ویریلن استقامتی تربیه اولارق اشارت ایدیور.
 فضله اولارق تربیه ایچین « معین بر پلان » و « مبادی: Principes » شرطلرینی قویور.
 شو تقدیرلره کوره تربیه، چوجوغک آلدیغی هر استقامتدن بحث ایده میه جک، بو استقامتلرک

[*] L. Dugas : L'Education du Caractère F. Alcan Paris.

ابوینه و معلملره عائد اولانلرندن ، آریجه بونلرکده پلان و مبادییه مربوط اولانلرندن بحث ایده بیله جک در .

فرانسه ده علم تربیه یه دائر پک اهمیتلی بر کتاب [*] یازمش اولان **سلله ریه نك تعریفی** موسیو سلله ریه ، اثرینک مختلف یرلرنده ، تربیه یی « ابوینک ، چو جوقلرینی ، اعلا فرض ایتدکلری محیطه حاضر لامالری در . » دییه تعریف ایدیور . سلله ریه نك تعریفی دوغانک تعریفی آ کدیوریور . یالکز آرادده بر « اعلا فرض ایتک » فرقی وارددر . سلله ریه یه نظراً هر آنا بابا چو جوغنی اعلا فرض ایتدیکی محیطه ، حیاته حاضر لایور . بو محیط اعلا اولمایا بیلیر ، فقط ابوین اونی اعلا ظن ایده رک چو جوغنی حاضر لایور . بو تعریف تربیه نك طبیعتنه درجه اویدیور ؟ .. فی الواقع ابوین چو جوقلرینی اعلا فرض ایتدکلری محیطه حاضر لایورلر . فقط اعلا ظن ایتدکلری محیطه ده ابوینک چو جوقلرینی حاضر لادقلری واقع اولمایوری ؟ مثلاً بعضی دینجیلرک ، یانکسیجیلرک چو جوقلرینه ویردیکی تربیه ، موسیو سلله ریه نك دیدیکی کبی چو جوقلرک تکامل روحیسی ایچین بر مداخله اولیورده نیچین بر تربیه عد ایدیله یور ؟ ! .. دیگر جهتدن ابوینک ، چو جوقلرک تربیه سنه مداخله سی ، یالکز اعلا فرضیه می مقیددر ، یوقسه بوغایه ده عینی زمانده « الزم و ممکن » شرطلری ده داخل می در ؟ .. ایشته سلله ریه نك تعریفی ایچین بوملاحظه لر وارددر .

دورقهایم تربیه یه دائر یازدیغی بر مقاله ده [**] « تربیه ؛ ایرکین نسللر دورقهایمک تعریفی » طرفندن حیات اجتماعیه یه هنوز آلو یریشلی اولمایانلر اوزرینه یاپیلان تأثیردر . تربیه نك غایه سی ؛ هیئت عمومیه سیله جمعیت سیاسیه نك ، خصوصی صورتده فردک منسوب اولدیغی مخصوص محیطک طلب ایتدیکی جسمی و ذهنی حاللرک تمیه سی در « دییور . دورقهایمک تعریفی شیمدی یه قدر ویریلن تعریفلرک اک احاطه لیس ، بناء علیه اک علمیسی در . دورقهایم ، دوغا و سلله ریه نك تعریفنده ذکر ایدیلن « ابوین و معلم » سوزلری یرینه « ایرکین نسللر Générations adultes » تعیرینی قوللانیور ، شو صورتله تربیه نك ابوینه و معلملره منحصر بر فعل اولمادیغنی ، عجمی نسلک هر ایرکین نسلدن تربیه آلابیله جکنی اشارت ایدیور . دورقهایمک تعریفی بر علمه موضوع اولابیله جک تربیه نك بوتون حادثه لرینی

[*] Lucien Cellerier : Esquisse d'une Science Pédagogique, F. Alcan Paris.

[**] F. Buisson : Nouveau Dictionnaire de Pédagogie, F. Alcan. Paris,

جمع ایدہ بیلہ جک بروست و ماہیتدہ در. بو تعریفہ نظراً پلانلی پلانسر، اعلاء ادنی جمعیتجہ مطلوب اولان ہر دورلو جسمی و ذہنی حاللرک تمیہ سی، تربیہ نک فعلنہ داخل در. بونلر تربیہ نامی آلتندہ مطالعہ اولونابیلیر. بویوک اجتماعیاتجی تربیہ نک ہرہانکی بر فعل اولمادیغنی، فقط بر جمعیتک محصولی و بر جمعیتہ مخصوص اولدیغنی دہ اشارت ایدیور. دورقہایم تربیہ نک منشأنی جمعیتک طلبندہ بولارق بو حادثہ نک علماً تدقیقی ایچین اجتماعی بر نقطہ نظر الہام ایدیور. دورقہایمک تعریفہ نظراً ابوین طرفدن جمعیتک ہرہانکی طلبی خارجندہ اولارق چوقولرک روح و جسمندہ وجودہ کتیریلن تأثیرلر، اعتیادلر تربیہ نک حدودی خارجندہ قالمق ایجاب ایدیور. بونک کبی زمانک اجتماعی سویہ سی اوزرینہ چیقارق مستقبل بر انسانیت محیطنہ تطابق ایدن اولولرک، داهیلرک روحی تکامل و تطابق دہ بو تربیہ نک تعریفدن خارج در. کذا ایرکین برنسلک مداخلہ سی اولمقسزین فردک صرف کندی قوتلریلہ محیطنہ تأثیر و محیطک کنڈینہ عکس تأثیری نتیجہ سندنہ حاصل اولان تطابق دہ دور قہایمہ کورہ تربیہ نک بو تعریفنہ داخل عد ایدیلمہ یور.

صوک تعریفلرک کوریلور کہ دوغاً، سللہ ریبہ و دورقہایم طرفدن ویریلن تعریفلر، اولکی تعریفلر کبی صنعت و ایدہ آلہ تعلق ایتہ یور، یالکزجہ طبیعت تدقیقی و واقعاتدن بحث ایدیور. بو تعریفلر دہ تربیہ نک ایملک یا خود فنالق قیدلریلہ تفریقی موضوع بحث اولمایور. ینہ بو تعریفلرہ نظراً تربیہ برءامک موضوعی اولابیہ جک در. شیمدی بو اوچ تعریفی برابر تدقیق ایدیورم: اولا ہر اوچ تعریفدہ موضوع بحث اولان تربیہ، انسانہ یعنی بر مربی: Educateur یہ عطف ایدیور. بو تعریفلرہ نظراً تربیہ، ابوین یا خود مربیلرک، ہر حالدہ انسانلرک اثریدر. بناء علیہ ینہ جمعیتک، انسانلرک محصولی اولان اشیا و اشکالک و داہا اول دوغریدن دوغری یہ خام طبیعتک فرد اوزرینہ یاپدیغنی فعل و تأثیر تربیہ عد ایدیلمہ یور. چونکہ بو تعریفلر دہ تربیہ نک بر قصد و شعور ایشی کبی تلقیسی وارد در. انسانلرک بر طلب و مرامہ مقارن اولمایان تأثیرلری بیلہ بو تعریفلری ویرنلرہ کورہ تربیہ دکل در. بنجہ بو تعریفلرک ہیچ بری موضوعنہ مطابقتسز یا خود یا کلش دکل در، نقطہ نظرہ کورہ دار یا خود کنیش تعیرلر در. تربیہ یی داہا کنیش، داہا شمولی بر معنادہ قبول ایتک دہ دوغرو ایسہ، بو تعریفلر بویوک حادثہ نک یالکز بر قسمی احتوا ایدہ بیلہ جک ماہیتدہ درلر. شیمدی تربیہ نک تجلی ساحہ سی اولان حیات حادثہ لرینی تدقیق ایدہ رک تربیہ ایچین ممکن اولان تام یا خود صوک حدودلری آراشدیرا جیم:

ابتدائی دن عالی به قادر بوتون جانلی موجودلر یاشامق ایچین مبارزه
 ایدیورلر : Lutte pour l' existence انسان ده بوقانونه تابع در . جانلی
 موجود یاشامق ایچین محیطه تطابقه Adaptation au Milieu مجبور در .
 سافل حیوانلر ده بوتطابق همان همان عضویتک یا خودعضوی بر تکاملک محصولی در . انسانده
 ایسه بوتطابق عضوی ، روحی ایکی نوع تکاملک محصولی اولیور . انسان محیطنک داغلیینه ،
 طاشلرینه ، اشیا و طبیعتنه تطابق ایچین جسمیله ، روحیله بر طاقم اعتیادلر قازانیور . مثلاً چوجوق
 حیاتنک ایلك دورلرنده ، محیطنک ، طبیعتک قوتلری قارشیسندنه چارپیشه چارپیشه نهایت
 او محیطک بر آدمی اولیور . بو تأثیر و عکس تأثیر فرد و جمعیت ایله طبیعت و محیط
 آراسنده - باشقا بر قوت و شعورک مداخله سی اولمق سزین - وجوده کلیور .
 چوجوق دوغدیغی آندن اعتباراً ، بلکه داها اول بو مبارزه به مجبور قالیور .
 چوجوقده ، وحشیده بو مبارزه بی اداره ایدن قوتلر داخلی و خارجی اولمق اوزره ایکی
 نوع در . بری ، حیاتدن ، تجربه دن مقدم اولان ارثیت : Hérédité در . چوجوق دنیا به
 بر طاقم استعدادلر ، انسیاقلر ایله کلیور . خارجی محیطک تأثیری آلتنده اولارق بوانسیاقلر
 انکشاف ایدیور ، بویویه رك شکلر ، اعتیادلر آلیور . بویکی اعتیادلر او فردک یا خود
 جمعیتک طبیعی تربیه سنی تشکیل ایدیور . تربیه بونوعنده طبیعی بر حادثه در . بو تربیه بی
 « طبیعت تربیه سی » دییه افاده ایدیورم .

تربیه طبیعی

بر ماده در

تربیه اجتماعی

بر ماده در

جانلی فردک محیطنه تطابق بوقادار بسیط اولمایور : چونکه محیط جانسز ،
 دوغریدن دوغری به حواس و تجربه لر مزله ادراک و تطابق ایدیله جک
 قادر عیان دکل در . فردک خارجنده بولونان بو محیطده طبیعتدن فضله
 اولارق برده جمعیت وارد در . بوجمعیت ، افکار ، اعتقادات ، عنعنات . . . کبی مؤسسسه لردن
 عبارت در . فرد بوجمعیتک ایچنده یاشایایلمک ایچین اونک محیطنه ده تطابق ایتمک
 ضرورتنده در . علی العاده ، طبیعی صورتده مبارزه دن عبارت اولان طبیعی بر تربیه
 بوضروقتی تأمینه کفایت ایده مه یور . آنالرك ببالرك ، حوجالرك ، داها باشقا
 انسانلرک ده مداخله سی لازم کلیور . بونلریکی فردی یا خودیکی نسلی عجمی اولدیغی جمعیت حیاتنه
 آلیشدریورلر . بو آلیشدرمه طبیعتک تأثیری کبی شعورسز ، خبرسز دکل ، بر مقصده ،
 برغایه به مستند اولیور . بو آلیشدریله حادثه سی هر جمعیت حیاتنه داخل اولان فرد ایچین
 وارد در . شو حالدّه تربیه ، عینی زمانده اجتماعی بر حادثه در .

تربیه، طبیعی و اجتماعی بر حادثه اولیور. تربیه فرد طرفدن هم کندی
تربیه نك عاملری کندینه آلمان هم ده دیگر فرد لر طرفدن کندینه ویریلن برشی در. تعیر دیگر له
 تربیه، هم بر « اوله » هم ده بر « ائمه » در. بو معامله ده طبیعتجه مغایر ایکی نوع قوت
 چالشمقده در: بری فردك طبیعتی، دیگری خارجی تأثیرلرک طبیعتی در. فرد دائماً بر قیمتی
 حائزدر، هیچ بر زمان منفی اولاماز. بناء علیه تربیه کرک اوله کرک ائمه شکلنده فرد طرفدن
 قبول ایدیلن منفی بر تأثیرک دکل، بر تأثیر و عکس تأثیر نتیجه سنده فردده تشکل ایدن مطابقت
 و اعتیادک محصولی در. بناء علیه تربیه ایچین شو دستوروی وضع ایتک دوغرودر:
 تربیه = تا (موضوع، محیط). شیمدی تربیه بی بویله جه مطالعه ایتدکن صوکر طبیعی و اجتماعی
 اولان، طبیعت و اجتماعی هر زمان و مکانده کندینه کوره مثبت و معین بولونان بو حادثه نك
 نه کی بختلره و علملره موضوع تشکیل ایده بیله جکنی تدقیق ایده لم:

تربیه، طبیعی و اجتماعی بر حادثه اولارق، انسانلق قادر اسکی در. ائک ابتدائی
تربیه نك صنعت کی بر جمعیتده بیله آرزوق شعورلی، انسیاقلی و اختیاری بر انسان تربیه سی،
ترقیقی چوق مؤثر بر طبیعت تربیه سی وارددر. فقط تربیه فکری، تربیه علمی
 نسبة چوق یکی، چوق کنجدر. کرچه تاریخ و قبل تاریخک بوتون آنالری، بابالری
 هپ مربی ایدیلر؛ فقط تربیه جیلکک ظهوری مدنیت تاریخکک آنجاق بر دورندن صوکر
 اولمشدر. تربیه نك بر فکر و بحث اولارق حیاتی، یونانلیلرله باشلا یور. سوقراط،
 افلاطون، آریسطو بو بحثک مؤسس کی قبول ایدیله بیلیرلر. اسکی یونان تاریخندن اعتباراً
 اون سکزنجی اون دو قوزونجی عصرلره قادر تربیه نك فکر شکننده تدوینی هپ بر صنعت
 نامه یعنی مربیلک ایچین اولمشدر. یونانلیلردن صوکر ایتیشن نه راسم، رابله، قومه نیوس،
 لوق، روسو، قانت، کی دنیانک ائک بویوک پداغوغلری بیله تربیه نك طبیعی و اجتماعی
 طبیعتی تدقیق دکل، ائک زیاده بو طبیعتک تنقید و اصلاحنی موضوع بحث ایتمشلرددر.
 بو صورتله ایکی بیک ایکی بیک بش یوز سنه لک بر تربیه تاریخک صحیفه لری همان تنقیدلردن
 عبارت قالمشدر!.. پک آرزو فیلسوف هه ربارت کی تربیه نك بر نظریه و علمنی وجوده
 کتیرمه یه، تربیه نك زمان و مکان ایله ده کیشمز پرنسیپلرینی، قانونلرینی تحریری و تئیتیه تمایل
 ایتمشلرددر!.. رابله نك عجمی « غارغانتوا » سی یتیشدیر یلمه مه سی ایجاب ایدن، روسونک « امیل » ی
 یتیشدیر یلمه سی لازم کلن طلبه لرددر. بو اثرلرده واقعات و حادثاتک تدقیق آزریر طوتمشدر.
 بونکله برابر امل و استقباله تعلق ائمه سی اعتباریله مفید اولمقدن خالی قالمایان بو « صنعت

پداغوژیسی « هر زمان ، هر یرده مربیلرک، حتی آنالرک ، بابالرک ایشنی، تشبثنی تنویر ایشمش، فقط علم وایضاح نامنه برشی یاپمامش در .

ای تربیه اندیشه سی، تربیه نی اصلاح ایتمک تمایللری، پیسیقولوژی ایچین برتطیق ساحه سی آچمش در . مجرد ونظری علم روح که انسان روحنک **پداغوژی و علم روح** حادثات و قوانینی اعظمی تجرید ایله تحری و تعیین ایدر ، تنقیدجی

پداغوغلرک ألدنه یکی تربیه یایمق ، اسکی تربیه لری اصلاح ایتمک ایچین بر ماخذ اولمش در . بوندن بویله نه رده ده یکی بر روح فلسفه سی وجوده کتیر یلمشسه ، اوراده یکی بر تربیه فلسفه سی یاپیلمش در . نته کیم برهه ربارت فلسفه سی برهه ربات پداغوژیسی دوغورمش ، بر سیه نسه ر تکامل جیلکی سپه نسه رک افکارینه کوره متکامل بر پداغوژی مکتبی آچمش در . تربیه تنقید جیلکنک بویله بر منبع بولماسی، پداغوژی کتابلرینی همان علم روح کتابلرینک تطیقی حالنه کتیرمش در !.. فی الحقیقه صوک عصرک پداغوژی اثرلری ترتیب و تصنیف اعتباریله همان برر تطیقی علم روح کتابی در . بونلرده فضله اولان ، تربیه ایچین چیقاریلش ، تطیقی ممکن یا خود غیر ممکن، بر طاقم نتیجه لردر . پداغوژی نك بو صورته تدوینی علمله هیچ مناسبتدار دکل در . پداغوژی بو موقعده بر صنعت و تنقید کبی تلقی ایدلسه بیله بو صنعت، پداغوژی علمنک دکل ، روح علمنک بر صنعتی اولابیلیر !..

اجتماعیاتیجی دور قهایم تربیه دینیلن اجتماعی حادثه نك ثابت بر طبیعت **تربیه نك علم اجتماع** و حقیقی اولدیغی کبی، بونک، علم تربیه Science de l'éducation نامیله **نقطه سنده ترقیقی** علم اجتماعک بر شعبه سنی تشکیل ایده بیله جکنی ، حالبوکه شیمدی یه قادر مدون اولان پداغوژینک بو « علم تربیه » اولمایوب بر عملی علم Science pratique (صنعت دیمک اولاجق) موقعنده قالدیغنی و علم اجتماع شعبه سی اولارق بر علم تربیه نك ده هنوز موجود اولمادیغنی یازیور [*] دورقهایمک بو مقاله سنده بنجه شایان دقت اولان اوج نقطه واردر: بر کره معهود پداغوژینک بر علم اولمادیغنی، اولامایاجغنی او کره نیورز بو حکم پک دوغرو، پک قطعی در . ایکنجی کره، تربیه نك، علم اجتماعک شعبه سی اولارق تدقیق ایدیه بیله جکنی ، یعنی تربیه نك اجتماعی علملردن بری اولابیه جکنی آ کلایورز علم اجتماع: Sociologie جمعیتلرک ، جمعیت مؤسسهرلرینک توفقی : Statique ، تحرکی

[*] Pédagogie مقاله سنی کورمه لی. Buisson : Nouveau Dictionnaire de Pédagogie.

Dynamique تدقیق و ایضاحک علمی اولدیغنه کوره ، تربیه ده بویله بر علمه فوضوغ اولایلیر . چونکه تربیه ، دین ، صنایع نفیسه ، اخلاق ، اعتقادات ... کبی جمعیتی وجوده کتیره ن مؤسسسه لردن بری در . بونقطه نظر دن تدوین ایدیلش بر علم ، « تربیه نك علم اجتماعی » اولاجقدر . بویله بر علمه « علم تربیه : Science de l'éducation » دینیله جک یرده ، « علم اجتماع تربیه : Sociologie de l'éducation » دیمک نقطه نظر مه کوره داها موافق اولاجقدر . چونکه تربیه نك صنعت و علم اجتماع نقطه لری خار جنده ، بوسبوتون خصوصی بر نقطه دن تدقیقی و بر علم حاله کتیر یله سی ممکن اولاجغنه ، واصل بو علمک « علم تربیه » آدینی آلماسی دوغرو اولاجغنه قناعتم واردر . دور قهایمک مقاله سنده شایان دقت بولدیغم و کندی طرفدن ذکر ایدیله ین او چنجی نقطه ، ایشته بودر .

تربیه ، طبیعی و اجتماعی شکل لری نظر اعتباره آلینارک « فردک طبیعی
 اجتماعی بر محیطه تطابق ایچین طبیعت و جمعیتک بوفرده ، بالمقابله فردک
 بوطبیعت و جمعیت اوزرینه یاپدیغی تأثیر و عکس تأثیر لر نتیجه سنده حاصل
 اولان اعتیادلرک هیئت مجموعہ سی در . « بواعتیادلر فردک و تأثیرات خار جیه نك طبیعتندن
 عبارت ایکی نوع قوتک محصولی اولیور . بوقوتلرک تأثیر و عکس تأثیرینه و بوصیراده فردک
 تحول و تکاملنه عائد اولان حادثاتک ، اسباب و قوانینک بی طرف ، علمی بر نقطه دن تدقیقی
 « علم تربیه Science de l'éducation » ک موضوعی در . بو اعتبار ایله علم تربیه ، نه بر
 صنعت : Art ، نه بر تطبیقی روح : Psychologie appliquée ، نه ده علم اجتماع : Sociologie
 شعبه سی در . علم تربیه نك صنعت اولماماسی : موضوعنک ایده آل ایله علاقه سی اولمامسندن
 ایلری کلیور . علم تربیه نك تطبیقی علم روح اولماماسی ، دوغریدن دوغری یه نه علم
 روحک ، نه ده باشقا بر علمک تطبیقی اولمایوب مستقلاً فرد و تأثیرات خار جیه (محیط) نك
 تدقیقنه موضوع بولونماسندن ایلری کلیور . بو معناده تعریف ایدیلن بر علم تربیه ایله
 دور قهایمک علم اجتماع شعبه سی کبی اشارت ایتدیکی بحث یا خود علم آراسنده بللی باشلی
 فرقلر واردر : علم اجتماع شعبه سی اولان تربیه ، جمعیت یا خود جمعیتلر داخلنده تربیه
 دینلن مؤسسسه نك شکلیات و روحیاتی دیگر مؤسسات ایله ایضاح ایدیور . علم اجتماع
 تربیه نك تدقیقنده بویله اجتماعی و ملاصق بر نقطه نظره مالک در . حالبوکه علم تربیه
 تدقیقاتی تربیه مؤسسسه نك ، بوفعلک داخلنده یاپیور . تربیه حادثه سنی وجوده کتیره ن
 محیط ایله موضوعی کندی داخلرنده ، کندی جزؤلرنده تدقیق و تشریح ایدیور . علم

تربیه ، تربیه نك دین و اخلاق ایله مناسبتنی آراشدیرمایور ، بو وظیفه نی علم اجتماعه ترك ایدبیور . علم تربیه ، منحصرأ ، طبیعتلر و جمعیتلر داخلنده ویریلن هر تربیه نك بر اخلاق ، دین ، یاخود فلسفه غایه سندن ملهم اولدیغنی ، انسانلر طرفندن ویریلن هر تربیه نك بر غایه سی بولوندیغنی کوسترمکه اکتفا ایدبیور . شو تقدیرجه علم اجتماع ، اجتماعی بر نقطه نظره مالکسه ، علم تربیه ، تربیوی بر نقطه نظره مالک در .

علم تربیه نك موضوعی تربیه نك مؤسسسه سی دكل ، تربیه نك فعلی در .
علم تربیه نك
موضوعی
 علم تربیه : تربیه مؤسسسه سی نه در ، ناصل تکامل ایدر ، دیگر مؤسسسه لره ناصل تأثیر ایدر بحثلرینك اسباب و قوانینك علمی دكل ، تربیه ناصل اولور ، نه کبی سببلره ، قانونلره تابعدر بحثلرینك ایضاح و تشریحك علمی در . شیمدی ، بو تربیه فعلنك تدقیقی ، تربیه نك علمنی تشکیل ایده جکدر . تربیه نك فعلی نه کبی عناصره ، مبادی یه ارجاع ایدیله بیلیر؟ طبیعی راجتماعی هر تربیه فعلنده ایکی عنصر وارددر :
 ۱ — تربیه ایدن : بو ، یابرطیعت ، او ، درسرخانه اشیا . . . کبی جانسز ، شعورسز بر عامل ، یاخود آنا بابا ، معلم کبی جانلی و شعورلی بر عامل در . بو عامللرک هیئت مجموععه سی محیط : Milieu در . ۲ — تربیه ایدیلن : بو دائماً انساندر . بعضاً بر چوجوق بعضاًده بویوک بر آدام ؛ مکتب طلبه سی ، نفر ، چیراق . . محیطك تأثیرنده قالان هر انسان . بو انسانه فرد : Individu ایدبیور . یاخود ، عمومیتله مکتبلرده اولدیغنی کبی بر مجموع : Collectivité در . بناء علیه تربیه ایدیلن یرینه — فرده و جماعته عائد اولمق اوزره — موضوع : Sujet [*] تعیرینی قوللامق موافق در . شیمدی ، محیط و موضوع عنصرلری داهایقیندن تدقیق ایدیاپرسه بونلری تالی عنصرلره آیرمق ممکندر . محیطی یاپان اشیا و مربی عنصرلرندن اشیا : جمادات ، نباتات ، حیوانات و قسماً انسان عنصرلری حاوی در . مربی یه کلنجه بونده ایکی اساسلی عنصر کوزه چارپیور : ۱ — مربی نك جاضر لادیغنی حیات یاخود غایه : But بوینه برطیعت و جمعیت در : و جمعیتك هرهانکی بر مؤسسسه سی ده بو غایه نك خصوصی بر قسمی اولابیلیر . مربینك ویره جکی تربیه نك حاضر محیطدن آیری اولماسی مربینك شعورینه وتلقی ایتدیکی حیاتك ، آیریلغنه ، غیریلغنه تابع بر کیفیت در . ۲ — اصول : Méthode مربینك ویره جکی هر تربیه ، معین و مشعور شرطلرک ، واسطه لرک نتیجه سی

اولا جقدر. مر بیلرک هر تأثیری موضوعی محیطه تطبیق ایتمه یور. آنجاق یولیه، ارکانیه یاپیلان تأثیرلر در که موضوعی محیطه آلیشدر یور. تربیه یی ممکن قیلان، وجوده کتیره ن شرائط و وسائطک هیئت مجموعه سی اصولی تشکیل ایدیور.

تربیه نك بویه مختلف عنصرلردن ترکیب ایتمه سی، حادثه لرینک تدقیق
علم تربیه نك دیگر
 وایضاحنده مختلف علملرک یاردیمنی دعوت ایدیور. علم تربیه
علملرله مناسبتی
 حادثه لرینی ایضاح ایچین فیزیولوژی، پسیقولوژی، سوسیولوژی،
 منطق، اخلاق، محاسن، اقتصاد.. کبی علملردن استفاده ایدیور. علم تربیه موضوعک
 بر محیطه تطابق ایتاسنده وجوده کلن عضوی، روحی حادثه لری، داها عمومی و مجرد بر
 نقطه دن ایضاح ایدن علملر واسطه سیله تنویر ایدیور. بواعتبار ایله علم تربیه، هندسه دن،
 جبردن استعانه ایدن فلکیاته یاخود علوم طبیعی نك هر شعبه سندن بر شی اوکره نن
 جوغرافیا علمنه بکزه یور. فقط بونکله علم تربیه، اسکی پداغوژی کبی، نه علم روحک،
 نه ده دیگر هیچ برینک صنعتی و اسیری اولمق لازم کلر. مستقل موضوعنی محافظه ایده رک
 مرکب بر علم کبی قلابیلیر.

«علم تربیه» جبر، علم روح کبی بسیط بر علم دکل، جوغرافیا
علم تربیه نك دیگر
 کبی مرکب و مشخص بر علم در. موضوعنک مشخص اولماسی، علم تربیه نك
علملرله فرقی
 مرکب علم اولارق قالماسنه سببیت ویریور. مرکبک، مستقلک
 ایله تألیف ایدیلر بر شی دکلدر. جوغرافیا ده مرکب بر علم در. فقط عینی زمانده
 مستقل موضوعی حائر اولدیغندن مستقلدر. نته کیم نباتات، حیوانات کبی علوم
 طبیعی نك هیچ بر شعبه سی جوغرافیا نك موضوعنی طوتاماز. جوغرافیا، بالخاصه
 طبیعی جوغرافیا، حیوانات و نباتاتی. اصل حیوانات و نباتات علملری کبی حیات
 فعللری نقطه سندن دکل، فقط ارضه توضعلری نقطه سندن تدقیق ایدیور. ایشته بو
 «ارضه توضع» نقطه نظری در که جوغرافیا نك استقلالنه کافی کلیور. هیئت ایچین ده
 بویه در. حسابلر، دستورلر هر هانکی بر کیمته دکل، اجرامه، یعنی موجود و حقیقی
 اولان جسملره عائددر. ینه بواعتبار ایله جبر، هندسه دن، آیری در. علم
 تربیه یه کلنجه، موضوعک محیط ایله معامله سندن عبارت اولان طبیعت و حقیقی اولدینی
 کبی تدقیق، وتصنیف وایضاح ایده جک بوندن باشقا هیچ بر علم یوقدر. بو بابه اُک
 صلاحیتدار عدا ایدیلن پسیقولوژی بیه موضوعنک چوق بسیط، و چوق مجرد اولماسندن

دولایی علم تربیه نك حادثه لرینی تحدید و تعیین دن عاجز در . اسکی پداغوزینك بویوك خطاسی علم روحك عمومی بر چر چیه سنی تربیه کبی ارکانی متعدد و چوق، معین و مشخص بر زمینك اطرافه کچیرمك ایسته مه سی در ! . . . فی الحقیقه شعور : Conscience له علاقہ سی اولان هر حادثه بر پسی قولوژی موضوعی اولابیلیرسه ده، هر هانکی بر روحی حادثه پداغوزی ده مطالعه ایدیلز . مع مافیہ پسی قولوژینك علم تربیه دن فرقی یالکز بو وسعتدن دولایی دكل ، عینی زمانده تربیه حادثاتی تعیین و تحدید ایده مه مسنددر . . .

علم تربیه نك استقرالی
 کوریلیرورکه علم تربیه موضوعنده مستقل بر علم در . وظیفه سی تربیه بی یعنی موضوع و محیطدن عبارت اولان حادثه بی تدقیقدر . بو تدقیق دائماً تربیه نقطه نظرندن اولاجق ، یعنی حقیقتك عینی زمانده موضوع و محیطه مربوط اولان وجهلرینی غائب ایتیه جکدر . تربیه بر علم اولدیغنه کوره حادثه لرینی تصویر و توصیف ایتدکن صو کرا ایضاحده چالیشاجقدر . شو حالده علم تربیه یالکز بر ترصد و مشاهده علمی دكل ، عینی زمانده بر ایضاح و اثبات علمی اولاجقدر . علم تربیه صیراسنه کوره آنجاق بوتون طبیعت و مشخصلیغیه تربیه حادثه لرندن استخراج ایدیلش بر طاقم قانونلرده وضع ایده بیله جکدر . فقط بو قانونلر استیعانه ده بولوندیغی علملرک خصوصی قانونلری اولمایاجق ، دوغریدن دوغری یه کندینك مالی اولاجقدر .

علم تربیه نك فلسفی اصولی
 هر علم کبی بر اصولی ، یعنی حقیقتلره وارمق ایچین کچدیکی یوللر بولوناجقدر . علم تربیه ، عادی و حیاتی حادثه لرندن ، شمولی حقیقتلره ، قانونلره یوکسه ملک ایچین ناصل بر منطقی اصول تعقیب ایده جکدر؟ .. تربیه نك طبیعتی بزه بو اصولک طبیعتی اشارت ایده جکدر . بر کره تربیه ، حیوانات ، نباتات ، پسی قولوژی کبی علوم طبیعه دن در . صو کرا موضوعی چوق مرکب و مختلط بر علمدر . بو علمک تأسیسی ، آنجاق واقعات و حادثاتک ممکن اولدیغی قادر شیئی : Objectif و استقرائی : Inductif بر تدقیقه ممکن اولابیلیر . بو استقرانك صفحاتی؛ مشاهده : Observation ، مقایسه : Comparaison و تصنیف : Classification دن کچه جکدر . علم تربیه بو استقرالرنده تربیه محیطلرینی تدقیق ایده جک ، اشیایه ، مرپی یه ، موضوعه دائر بر طاقم عمومی فکرلر چیقاراجقدر .

علم تربیہ یہ دائرہ بر اثر [۱] یازمش اولان سللہریہ کتابنک
 بر علم تربیہ نیک پیلانی باش طرفلرنده بو علمک بر پلاتنی ویریور . تربیہ حادثہ سی ایچین
 مربی: Educateur ، موضوع: Sujet ، محیط: Milieu عنصرلرنی آلیور ، بوتون تربیہ
 قانونلرنیک بونلردن استخراج ایدیلہ جکنی سویلہ یورہ . سللہریہ نیک اثری تحلیل: Analytique ،
 ترکیبی: Synthétique اولق اوزرہ ایکی قسمدر . بنم پلانم تربیہ یی تعریفہ ، تربیہ
 ایچون قبول ایدہ حکم عنصرلرہ کورہ اولاجقدر . بن تربیہ ایچون کنیش وقناعتمجہ تام
 بر تعریف قبول ایتشدیم [۲] . بو تعریفہ کورہ بر علم تربیہ نیک پلانی شویلہ اولابیلیر :
 ہرشدن اول زمان و مکان ایلہ تبدل ایتمز بر تعریف عینی زماندہ بو تعریف علم تربیہ نیک
 مستقل وخصوصی موضوعنی قاورایچی بر ماہیتدہ اولاجقدر . مثلاً تربیہ یی جمعیتک طلب
 ایتدیکی بدنی وذهنی حالاتک تمیہ سندہ کورمک [۳] بو علمک طبیعتنی اجتماعیلہ شدیرمک ،
 بو صورتلہ تربیہ یی اجتماعی علمہ حصر ایتک دیمکدر . بنجہ تربیہ نیک مستقل اولان ماہیتی ،
 یالکز بر جمعیتک طلبندہ دکل ، بر فردک یاخود جماعتک بوتون حیانتدہ در . اونک
 ایچون تربیہ نیک تعریفی ، مرکز ثقلتی « موضوع » اولق اوزرہ بوتون عنصرلری
 مستقلاً جمع ایدیچی بر تعریف اولمالیدر .

نباتات ، حیوانات کی استقرائی علملردہ ہر تصنیف و تجریددن اول ،
 تربیہ نیک مشخص بر تدقیق و تشہیر واردر . علم تربیہ دہ بو علملرک اصولنہ ، تکاملنہ بکزرہ مہیہ
 صورندہ تدقیقی چالیشا جقدر . علم تربیہ صنفلرنی ، سبب و قانونلرنی تأسیسدن اول
 دیگر استقرائی علملر کی فردلرنی ، حادثہ لرنی تدقیق وایضاح ایدہ جکدر . مثلاً نباتاتدہ کی
 توصیف و تشریح قسمی عیناً علم تربیہ دہ بولوناجق ، علم تربیہ دہ اولا تربیہ لری توصیف
 و تشریح ایدہ جکدر . علم نباتاتدہ تنفس ، تغدی ، تناسل . . کی حیات فعللرینہ عائد
 اولان عمومی فکرلرہ ، قانونلرہ مقابل علم تربیہ دہ دہہ مربیہ یی ، موضوعہ ، اصولہ . .
 عائد عمومی فکرلر ، قانونلر بولوناجق ، بونلر بر علم تربیہ کتابنک صوک قسمنی تشکیل
 ایدہ جکدر . شو تقدیرجہ علم تربیہ پلاننک ایلک قسمندہ تربیہ حادثہ لرنیک توصیف
 و تشریحی واردر . بورادہ نہ محیط موضوعدن ، نہ دہ موضوع محیطندن آیریلما یاجق ،

[۱] Esquisse d'une Science Pédagogique

[۲] « تربیہ نیک بر علم کی تدقیق » فصلنہ مراجعت .

[۳] دورقہایمک تعریفنہ کورہ .

هرایکی عنصر طبیعتده و حقیقتده اولدیغی کبی متصل و ملاصق ، بر اولارق مطالعه اولونا جقدر . شو تقدیرجه محیط و موضوع فصللری اولا مرکب بر صورتده تدقیق ایدیله جقدر . بو تدقیق قولایلاشدیرمق بو بحثی قسملره آیرمق لازمدر . بو قسملر ممکن اولدیغی قادار تربیه نك طبیعتده کی انقسام و تکاملنه موافق اولمالیدر . تربیه نه کبی جامعهر ، یا خود اوفاق محیطلر ایچنده اولیور؟ ... فرد اولا بر طبیعته ، صوکر بر عائله یه ، داهاصوکر بر مکتبه ، اُك نهایت بر مسلكه موضوعدر . فردك بو اوچ محیطی دائماً چه ویره ن برده اجتماعی محیط : Milieu social واردر . ایشته بو محیطلر داخلنده فردك تشکل و تطابق نه صورتله اولدیغی تدقیق و ایضاح ایدیله لی ، علم تربیه نك ایکنجی قسمنده بو تدقیقاته مستند اولارق استقرالر ، تعمیملر یا پیلمالیدر .

محیط عنصر نك
 فصلی تربیه نك تعریفنه کوره تقسیمه اوغرایه جق . تربیه نی یا لکنز انسانلرک تأثیرینه حصر ایتمه دیکم ایچین محیطده طبیعتله انساندن عبارت قلاماز . مثلاً طبیعتده بر عامل صفتیه بو فصلک تدقیقنه داخل اولاجقدر .

تدقیقی
 محیط فصلنده یا پیلاجق تصنیفک باشلیجه خطی ، شعور نقطه سندن کچه جقدر . محیطی بر کره شعورلی و شعورسز اولارق آیرمق لازمدر . شعورسز لر صیراسنه طبیعت و جمعیتک بر چوق اقسامی و جمعیتک بر عنصری اولان انسانلرک ، داهای خصوصی اولارق آنا بابا و معلملرک بعض قسملری و قوتلری ده کیره . شعورسز محیطی : جمادات ، نباتات ، حیوانات ، انسان قسملرینه آیرمق و بونلر حقدنه عمومی مطالعات یوروتمک موافقدر .

موضوع عنصر نك
 فصلی « محیط ناصل تربیه ایدیور ؟ » سؤالنه جواب ویره جک ، موضوع فصلی ایسه « موضوع ناصل تربیه اولیور ؟ » سؤالنه جواب ویره جقدر . موضوعک ناصل تربیه آلدیغی

تدقیقی
 فیزیولوژی ، فردی پسیقولوژی : Psychologie Individuelle و مجموعی پسیقولوژی : Psychologie Collective اقتصاد ، سوسیولوژی اعانه سیله ایضاح ایتمک ، موضوع فصلنی تشکیل ایده جقدر . بوراده موضوع بحث اولاجق تدقیقات ، دائماً علم تربیه تدقیقاتی ماهیتنی محافظه ایتمه لیدر . یعنی بر محیطک تحت تأثیرنده ینه بر محیطه تطابق ایدن موضوعک عضویت و روحیتنه عائد اولان تدقیقات و ایضاحاتی حاوی اولمالیدر . اسکی پداغوژی همان فرد بحثدن عبارت دی ، محیطی ایضاح ایتمزدی . بویله اولمغله برابر فردی ده تربیوی ، یعنی مرکب و مشخص بر نقطه دن تدقیق ایتمز ، صرف پسیقولوژیک ، بسیط و مجرد بر نقطه دن تدقیق ایدردی : حکم ، محاکم ، تجرید و تعمیم دن بحث ایدر ، یا بونکله تربیه

حادثه لرینی ایضاح ایتمک ، یاخود بونلردن برطاقم عملی قاعده لر چیقارمق ایسته ردی ا. . .
 حقیقی بر علم تربیه ایسه موضوعی صرف کنندی نقطه نظرندن تدقیق وایضاح ایتمه لیدر.
 موضوع فصلنی علم تربیه نك نقطه نظرینه قویمق ایچین شو ایکی جهتی نظر اعتباره آلمق
 لازمدر : بر کره بو فصلده فردک هر هانکی تأثرندن بحث ایدیلیه جکدر . فردک خولیلاری ،
 فردک رؤیا کورمه سی ، فردک خاطرینه بر شی کله سی . . . بونلر هپسی بر روحی حادثه اولمغله
 برابر ، هیچ بری پداغوژی حادثه دکلدر . پداغوژی حادثه ده محیط و مطابقت عنصری بولونمق
 لازمدر . اولکی حادثه لر طبیعتک بر تأثیرینه عطف ایدیلسه بیله ، طبیعتک هر تأثیرینی علم تربیه
 مطالعه ایتمز . چونکه طبیعتک هر تأثیری تربیه ایدیجی بر ماهیتده دکلدر . ثانیاً بو فصلده « پداغوژی
 حادثه ناصل اولیور ؟ » بو تدقیق ایدیله جکدر . محیطک یعنی اشیا و مربیلرک فرده تأثیری نه
 صورتله ممکن اولیور ؛ متأثر اولان نه در ؛ بو تأثرک اکی اساسلی شکلری نه در ؛ نه کبی قانونلره
 تابعدر . . . آنجاق بو صورتله علم تربیه علم روحک اسارتندن قور تولابیلیر . موضوع بحثی
 بویله خصوصی و مستقل نقطه نظرلردن تدقیق ایدلمدکجه پداغوژی نی بسیقولوزیدن آیرمق
 ممکن دکلدر . سلله ریه ، کتابنک فرد فصلنی مع التأسف مختصر بر علم روح کتابی ماهیتندن
 قورتاراماشدر ! . . .

محیط عنصرینی تدقیق ایتدیکمز زمان کورمشدک که : بو محیطک مهم
اصول عنصرینک
 بر جزئی اولان مربی ، موضوعی شعورینه موافق بر محیطه تطبیق ایچین
تدقیقی
 اصوله مراجعت ایدیور . اصول ، فردی محیطه تطبیق ایدن شرائط
 و وسائطک هیئت مجموعه سیدر . علم تربیه بو فصلنده ده اصولک نه اولماسی لازم کلدیکندن
 دکل ، اصولک نه اولدیغندن یعنی اصولک طبیعت و حقیقتندن بحث ایده جکدر . بوراده
 اصولک معناسی ، اسکی پداغوژیده کی « اصول تدریس » معناسنده دار قالمایاجق ، فردی محیطه
 تطبیق ایدن شرائطک ، وسائطک هپسندن بحث ایده جکدر . بناءً اصول تدریس ، اصول
 تربیه ، اصول تدریس ، تشکیلات ، و وسائطک هپسی « اصول نامی » آلتنده طوپلانمش اولیور .
 بوتون بو قسملر تربیه نقطه سندن تدقیق ایدیله جک ، بونلره عائد عمومی فکرلر ، صنفلر ،
 ایضاحلر وجوده کتیریله جکدر . اصول عنصرینک تدقیقنده علم تربیه ، علمی و عمومی
 اولان نقطه نظرینی ترک ایتیه جک ، عملی تربیه کتابلرنده اولدینی کبی اصولک انواعندن ،
 اشکالندن دکل ، فقط انواع و اشکالی مؤسس و موجود اولان بر طاقم اصوللرک عمومی

مطالعه سندن ، ایضا حندن بحث ایده جکدر . بوتون اصولره عائد اولان اسباب وقوانین اورته یه قونیا لاجقدر .

بوفصلده مرینک غایه سی ، یعنی موضوعی حاضر لادینی حیات تدقیق غایه عنصرینک ایدیه جکدر . غایه نك تدقیقی ینه علم تربیه نقطه نظرندن اولاجقدر . بوغایه ، مثلاً اقتصاد واجتماعیاتک معلوم وموجود نقطه نظرلردن دکل ، ترقیبی

علم تربیه نك کندی نقطه نظرندن یعنی تطابق نقطه سندن تدقیق ایدیه جکدر ، بوتطابقلرک عضوی روحی ماهیتلری نهدر ؟ بوتطابقلرک معاشرت ، اخلاق ، مسلك ، لسان . . . کبی وساطتی نهدن عبارتدر ؟ غایه نك قیمتی نه سیله متبدل ومتناسبدر ؟ . . . بوتون بونقطه لر علم

تربیه نك غایه تدقیقاتی وجوده کتیره جکدر . علم تربیه غایه تدقیقاتنده ینه علم اجتماع و علم روح کبی علملردن استفاده ایتمکه برابر تدقیقاتی منحصر آ تربیه وتطابق نقطه سندن یاپدیغندن بونحندهده مستقل قالاجق ، شو صورتله بر علم تربیه نك پلانی یاپیلمش اولاجقدر .

علم تربیه ، تربیه حادثه لرینی تدقیق وتصنیف ایده جک ، بوحادثه لری علم تربیه نك تدقیق ایضاحده ایده جک . فقط بوحادثه لر نهدن آلا جق ، علم تربیه نك تدقیق ساحه سی نه اولاجق ؟ . . . بوساحه ، شهه سز ، طبیعت و جمعیتدر .

موضوعک طبیعت و جمعیت ایچنده کی بوتون مطابقتلری ، تربیه لری بوعلمک تدقیقاتنه موضوع اولور . مثلاً طبیعت تربیه سی ایچین ابتدائی قوملرک مدنیتنه ، وحشیلرک حیاتنه عائد اولان معلوماتک ، بوبحثه دائر یازی یازمش اولان روسو کبی تربیه جیلرک اثرلرینک ،

طبیعت تربیه سندن ملهم اولارق انکلترده یاپیلمش اولان یکی مکتبلرک : New Schools تدقیقی فائده لی در . جمعیت تربیه سی خصوصنده بلکه اک فائده لی دیگر بر تدقیق عائله ساحه سنه عائد اولابیلیرسه ده شیمدی یه قدر پداغورثی آدملری بوزمینده قیمتلی وزنکین اثرلر

وجوده کتیرمش دکلدرلر . بناء علیه عائله موضوعندن استفاده ، آنجاق یکی تدقیقات ایله ممکن اولابیلیر . مکتبلره کلنجه ، شیمدی یه قادر بونلرک یالکز یکیلری ضبطه ، توصیفه کچه بیلمشدر . بو خصوصده تاریخلردن ، ترجمه حاللردن وبعضی خصوصی تدقیقلردن

طوپلانا جق معلومات وحادثاتک بلکه بر قیمتی اولابیلیر . فقط مکتب مؤسسسه سنک یکیدن ، وموجودلراوزرندن تدقیق و احصاسی علم تربیه نك برنجی وظیفه سی در . دیگر محیطلرک تدقیق بالنسبه داها چوق متروکدر . بوزمینلرده علم تربیه ایچین پک اهمیتلی وآغیر وظیفه لر

حاضر در . حادثاتک تدقیق وتصنیفنه عائد اولارق اسکی تربیه جیلر طرفندن وضع ایدیلن

برطانیہ قانونوں و فرضیہ لڑدہ علم تربیہ نامہ یا پیلاجق طاسلاقر و مدخلر دہ برر قیمت و موقع آلابیلیر . بونلر خارجندہ علم تربیہ ایچین پک لزوملی تجربہ خانہ لڑدہ احتیاج واردر . از جملہ موجود مکتبلردن برطانیہ لرینی « تجربہ مکتبلری : Ecoles d'essai » نامیلہ علمک حادثہ لرینی تدقیق و مساحہ یہ آمادہ بولوندیر مق الزمدر . « تجربہ مکتبلری » دیہ رک حوجا مکتبلرینہ ، دارالمعلمینلرہ ملحق اولان « تطبیقات مکتبلرینی : Ecoles d'application » قصد ایتمہ یورم . تطبیقات مکتبلری مملکتلر ایچین ای فرض ایدیلن طرز دہ درس و تربیہ ویرمکہ مأمور معلملری یتیشدیر مک ایچین در . حالبوکہ تجربہ مکتبلری اجتماعی ، طبیعی برمنطقہ داخلندہ مختلف مربیلر ، اصولر ، غایہ لرایلہ یتشدیر یلہ جک نسللرک حادثاتی تدقیق و مساحہ یہ مخصوص مؤسسہ لردر . مثلاً آمریقادہ پروفیسور دہ وی نیک عائلہ اساسندہ کی مکتبی بویلہ بر مقصدہ خدمت ایدہ بیلیر . بو نوع مکتبلر حکومتلر جہ تربیہ عالملرینک هر دورلو تطبیقات و تعقیباتنہ آمادہ بولوندور یلایدیر .

بر علم تربیہ نیک قیمتی نہ اولابیلیر ؟ بویلہ بر علمک قیمتی ، هرشیدن اول فکرلری تربیہ نیک طبیعت و حقیقتنہ توجیہ ایتمک ، تربیہ دنیان وارلغک تابع اولدیغی ضرورتلری ، قانونلری بی طرفانہ طانیتمق اولاجقدر . علم تربیہ نیک قیمتی نظری قالمایاجق ، بو طانیتمہ نیک تأثیریلہ مربیلرک صنعتی داها زنکین ، داها مؤثر اولاجقدر . آرتق اصول تربیہ ، ممکنلری استحصالہ چالیشاجق ، محاللری تعقیب ایتمہ جکدر . وقتیلہ بوتون امدادلرینی پسیقولوژی صحیفہ لردن بکلہ یں بو صنعت ، داها صادق داها وفاکار بر علمک و قوانیندن استفادہ ایدہ بیلہ جکدر . علم تربیہ ، تربیہ دہ ممکن ایلہ غیر ممکنی کوستہ ردرک تربیہ ایچین مربی ، اصول ، فرد عنصر لرنده صرف ایدیلن قوتلرک تصرفنی تأمین ایدہ جکدر . علم تربیہ کندی تدقیقاتی ساحہ سندہ برطانیہ یکی حقیقتلرک دہ کشفنہ خدمت ایدہ جکندن مربیلرک چوق کرہ تربیہ حقندہ قدرجی اولان اعتقادلرینہ مثبت و معین استقامتلر ویرہ جکدر . . .

بر علم تربیہ نیک
قیمتی

